

POSTANOWIENIE

Dnia 14 lipca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie **J. M.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 14 lipca 2022 r.,
wniosku Sądu Rejonowego w P.
zawartego w postanowieniu z dnia 9 czerwca 2022 r., sygn. akt III K [...],
o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k. *a contrario*

postanowił
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Przed Sądem Rejonowym w P. toczy się postępowanie o sygn. akt III K [...] przeciwko J.M. o czyn z art. 209 § 1a k.k.

Postanowieniem z dnia 9 czerwca 2022 r., sygn. akt III K [...], ww. Sąd Rejonowy wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem w trybie art. 37 k.p.k. o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu z uwagi na dobro wymiaru sprawiedliwości. W uzasadnieniu Sąd Rejonowy powołał się na pismo oskarżonego, dotyczące braku bezstronności i popełnienia przestępstw w związku z wykonywaniem obowiązków przez sędziów sądów [...] i prawników biorących udział w postępowaniach toczących się w tych sądach. Sąd Rejonowy podniósł, że przy założeniu, iż twierdzenia oskarżonego są prawdziwe, wykluczone jest rozpoznanie sprawy przez sędziego sprawozdawcę, jak również innych sędziów orzekających w Sądzie Rejonowym w P. oraz innych [...] sądach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie.

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. ma charakter wyjątkowy, zaś odstąpienie od zasady rozpoznania sprawy przez sąd miejscowo właściwy może nastąpić tylko w razie zaistnienia sytuacji jednoznacznie świadczącej o tym, że pozostawienie sprawy w gestii tego sądu sprzeciwiałoby się dobru wymiaru sprawiedliwości. Chodzi tu o okoliczności, które mogą wywierać wpływ na swobodę orzekania lub stwarzać przekonanie o braku warunków do rozpoznania tej sprawy w sposób obiektywny (por. m.in. postanowienia Sądu Najwyższego z dni: 29 grudnia 2021 r., IV KO 163/21; 22 grudnia 2021 r., III KO 92/21).

Takie okoliczności nie występują w tej sprawie. Stanowisko oskarżonego co do braku bezstronności i popełniania przestępstw w związku z wykonywaniem obowiązków przez sędziów sądów [...] i prawników biorących udział w postępowaniach toczących się w tych sądach, nie powoduje, że ziściły się przesłanki do zastosowania instytucji, o której mowa w art. 37 k.p.k. Dobro wymiaru sprawiedliwości jest okolicznością obiektywną. Aby przekazać sprawę innemu sądowi równorzędnemu nie jest wystarczające subiektywne przekonanie strony postępowania, że sprawa nie może być obiektywnie osądzona w sądzie pierwotnie właściwym. Oskarżony złożył wniosek o wyłączenie SSR A. M. od rozpoznania sprawy o sygn. akt III K [...], który nie został uwzględniony (k. 1638). W ocenie sądu rozpoznającego ten wniosek, okoliczności podane przed oskarżonego w żadnej mierze nie dawały podstaw do wyłączenia sędziego, jak również do twierdzenia o uzasadnionych wątpliwościach co do jego bezstronności.

Fakt, że oskarżony kwestionuje zdolność większości sędziów Sądu Rejonowego w P. do obiektywnego orzekania nie oznacza, że dobro wymiaru sprawiedliwości nakazuje powierzyć rozpoznanie tej sprawy innemu sądowi równorzędnemu. Przyjęcie odmiennego stanowiska prowadziłoby wprost do tego, że to strona procesowa, składając kolejne uznawane za niezasadne wnioski o wyłączenie sędziów oraz pisma procesowe, w których kwestionuje bezstronność większości lub wszystkich sędziów danego sądu lub zarzucając w takich pismach popełnienie przestępstwa przez sędziego, decydowałaby o tym, jaki sąd rozpozna

jej sprawę. Dość łatwo byłoby wówczas „wyeliminować” od orzekania cały sąd właściwy pomimo tego, że obiektywnie nie istnieją przesłanki do uznania, iż sprawa nie może być w tym sądzie rzetelnie rozpoznana, zgodnie z wymogami „dobra wymiaru sprawiedliwości”.

Już z samego lakonicznego uzasadnienia postanowienia Sądu Rejonowego w P. należy wnioskować, że głównym powodem wystąpienia z wnioskiem było pismo procesowe samego oskarżonego oraz fakt, że w innej sprawie dotyczącej tegoż oskarżonego Sąd Najwyższy skorzystał z instytucji z art. 37 k.p.k. Trzeba jednak podkreślić, że w sprawie I KO 44/22 Sąd Najwyższy przekazał sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w odmiennym układzie procesowym. Wniosek w sprawie I KO 44/22 był motywowany faktem, iż sprawa będąca przedmiotem postępowania dotyczy zachowania sędziów orzekających w tym sądzie oraz innych [...] sądach. Tymczasem przedmiotem niniejszego postępowania jest problem odpowiedzialności karnej J. M. za czyn kwalifikowany z art. 209 § 1a k.k., a nie zachowania sędziów orzekających w Sądzie Rejonowym w P. i innych [...] sądach. Nie sposób też nie zauważyć, że w innej sprawie dotyczącej zażalenia J. M. na postanowienie o odmowie wszczęcia śledztwa dotyczącego sędziów tegoż Sądu Sąd Najwyższy nie uwzględnił wniosku złożonego w trybie art. 37 k.p.k. (por. postanowienie z dnia 15 kwietnia 2021 r., V KO 19/21).

Dodatkowo trzeba zauważyć, że Sąd Rejonowy w P. rozpoznawał już sprawę II K [...] w pierwszej instancji, następnie wyrok tego Sądu został uchylony a sprawa przekazana do ponownego rozpoznania i to w ramach tego ponownego rozpoznawania sprawy Sąd wystąpił z niniejszym wnioskiem. Także ta okoliczność przemawia za odmową uwzględnienia wniosku.

Z uwagi na powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

[as]